

SATRANÇ



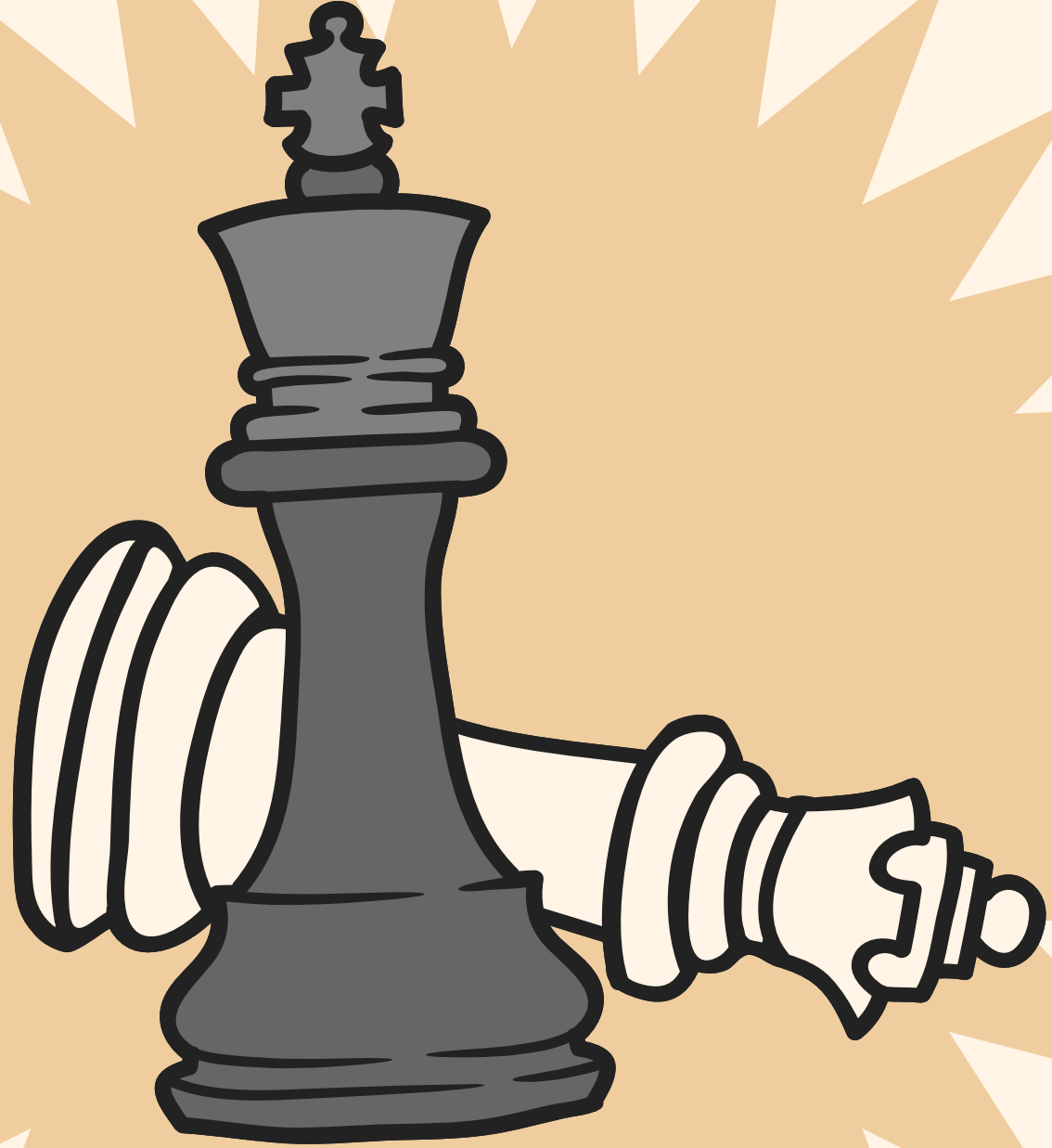
HAZIRLAYAN: ORHAN AŞKAN



# SATRANÇ NASIL OYNANIR?



ŞEHİT EROL OLÇOK İLK-  
ORTAOKULU  
SATRANÇ KULÜBÜ

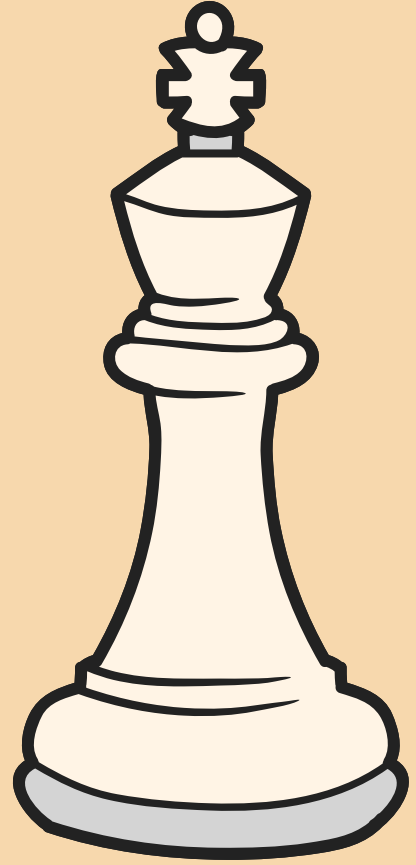


# SATRANÇ

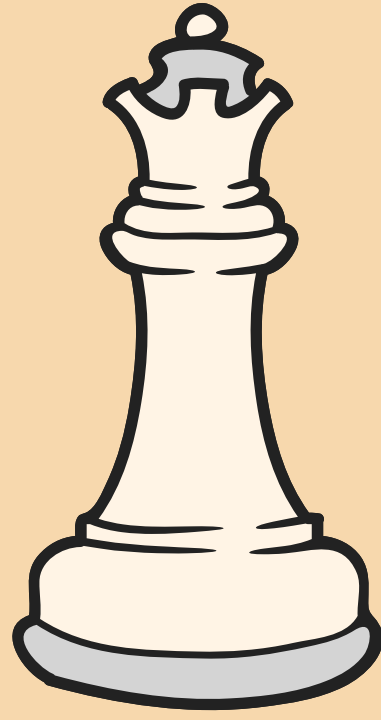
Satranç, iki oyuncu arasında satranç tahtası ve taşları ile oynanan bir masa oyunudur. Dünya çapında turnuvaları düzenlenir ve bir spor dalı olarak kabul edilir.

Bu oyun **satranç tahtası** denilen **8x8'lik kare** bir alan üzerinde 32 adet **satranç taşıyla** oynanır. Toplam 64 karenin **yarısı siyah, yarısı beyaz** renklerden oluşur. Taraflar beyaz ve siyah renkli taşları alır, her oyuncunun bir seferde bir hamle yapmasıyla oyun gelişir. Oyunun başında her oyuncunun 16 taşı bulunur. Bunlar bir **şah, bir vezir, iki kale, iki fil, iki at ve sekiz piyondan** oluşur. Oyunun amacı karşı tarafın **şahını mat etmektir.**

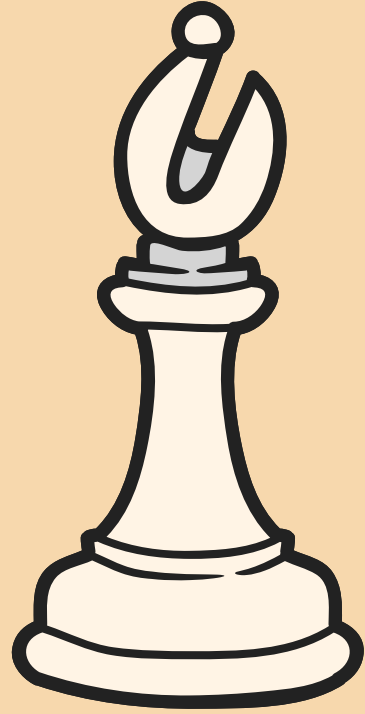
# SATRANÇ TAŞLARINI TANIYALIM



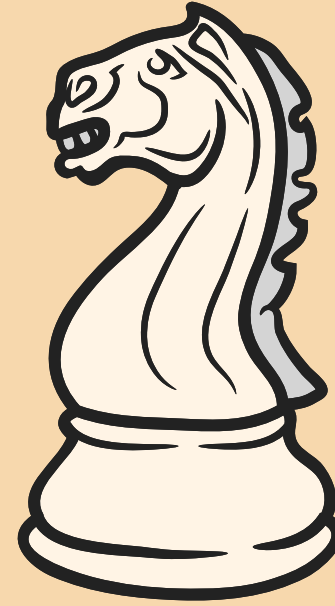
ŞAH



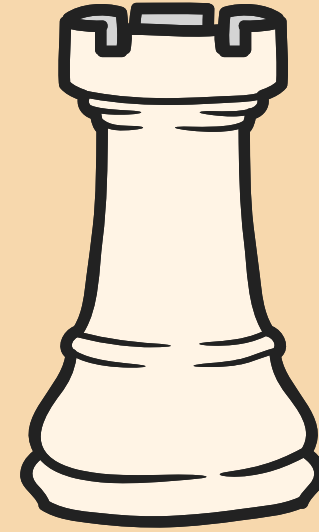
VEZİR



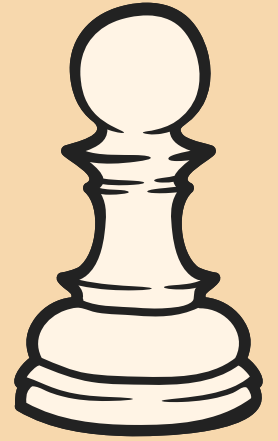
FİL



AT



KALE

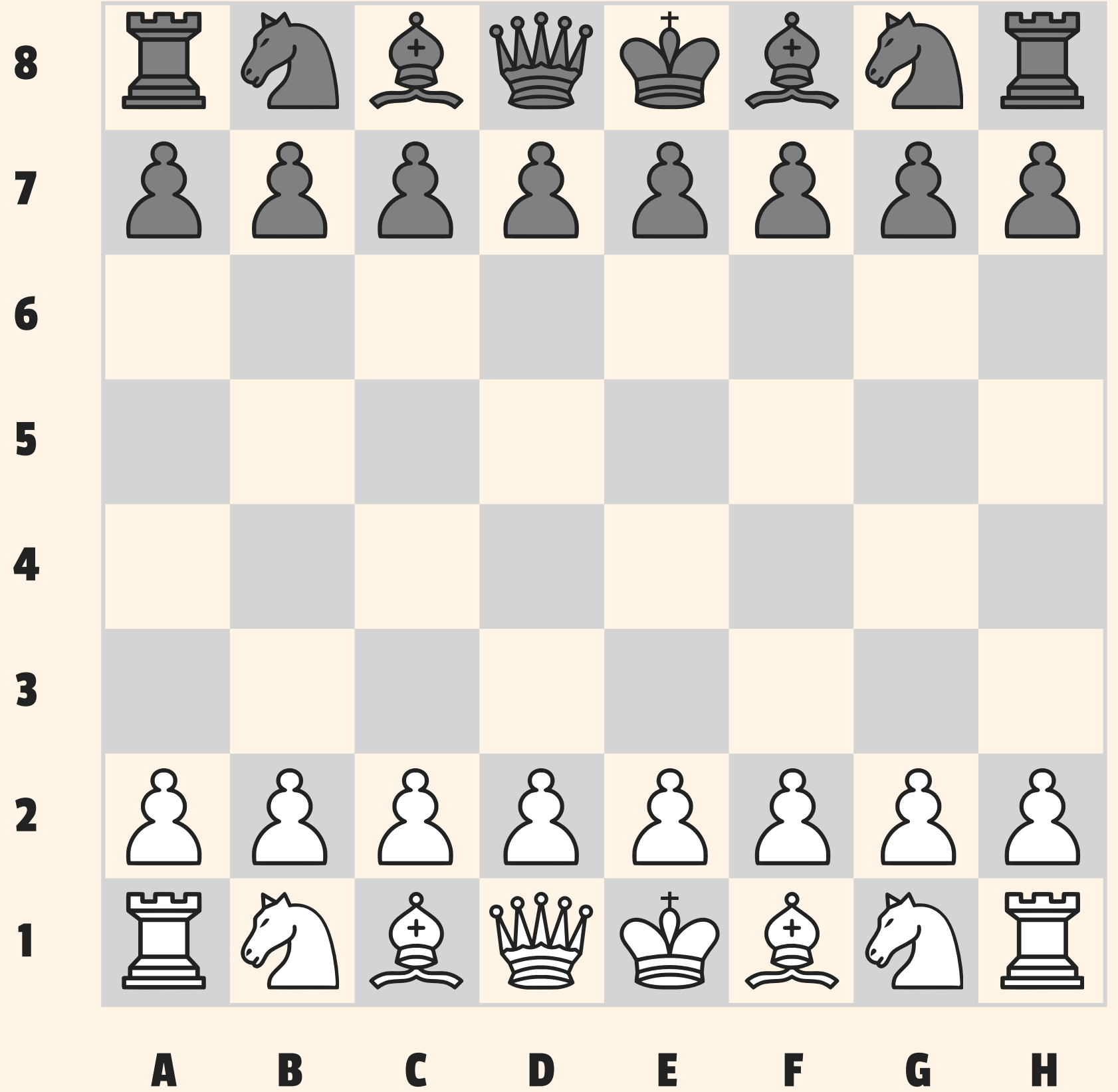


PIYON



# SATRANÇ NASIL OYNANIR

Oyunun başında satranç tahtası her oyuncunun sağ alt tarafında beyaz (veya açık) renkli kare olacak şekilde ortaya konur.

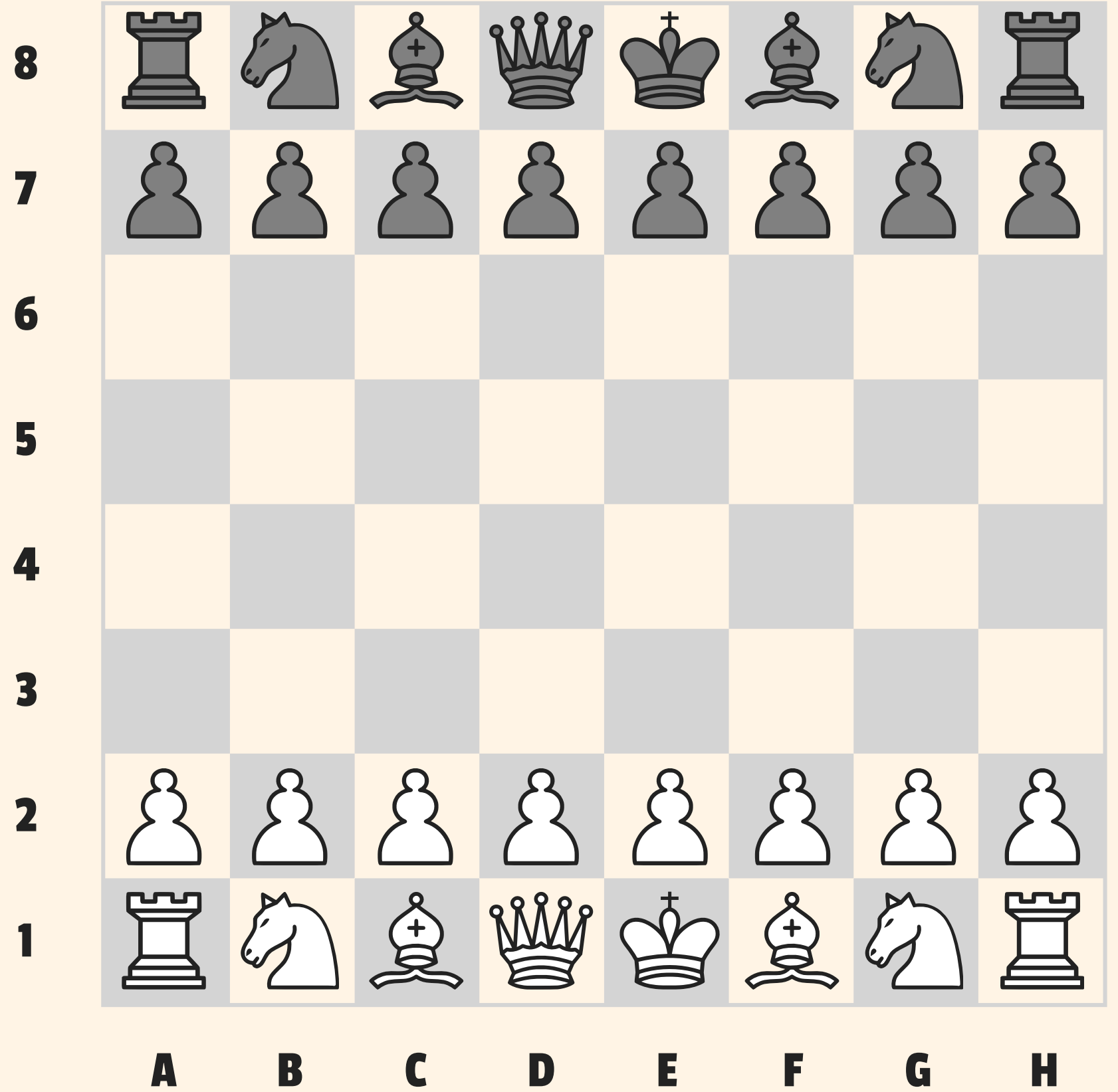






# SATRANÇ NASIL OYNANIR

Satranç taşları daha sonra her seferinde aynı şekilde dizilir. İkinci satır (veya sıra) piyonlar ile doldurulur. Kaleler köşelere konur, daha sonra bunların hemen yanına atlar, ardından filler ve son olarak her zaman kendi eş rengine (beyaz üzerinde beyaz vezir, siyah üzerinde siyah vezir) konulacak olan vezir ve kalan kareye de şah yerleştirilir.



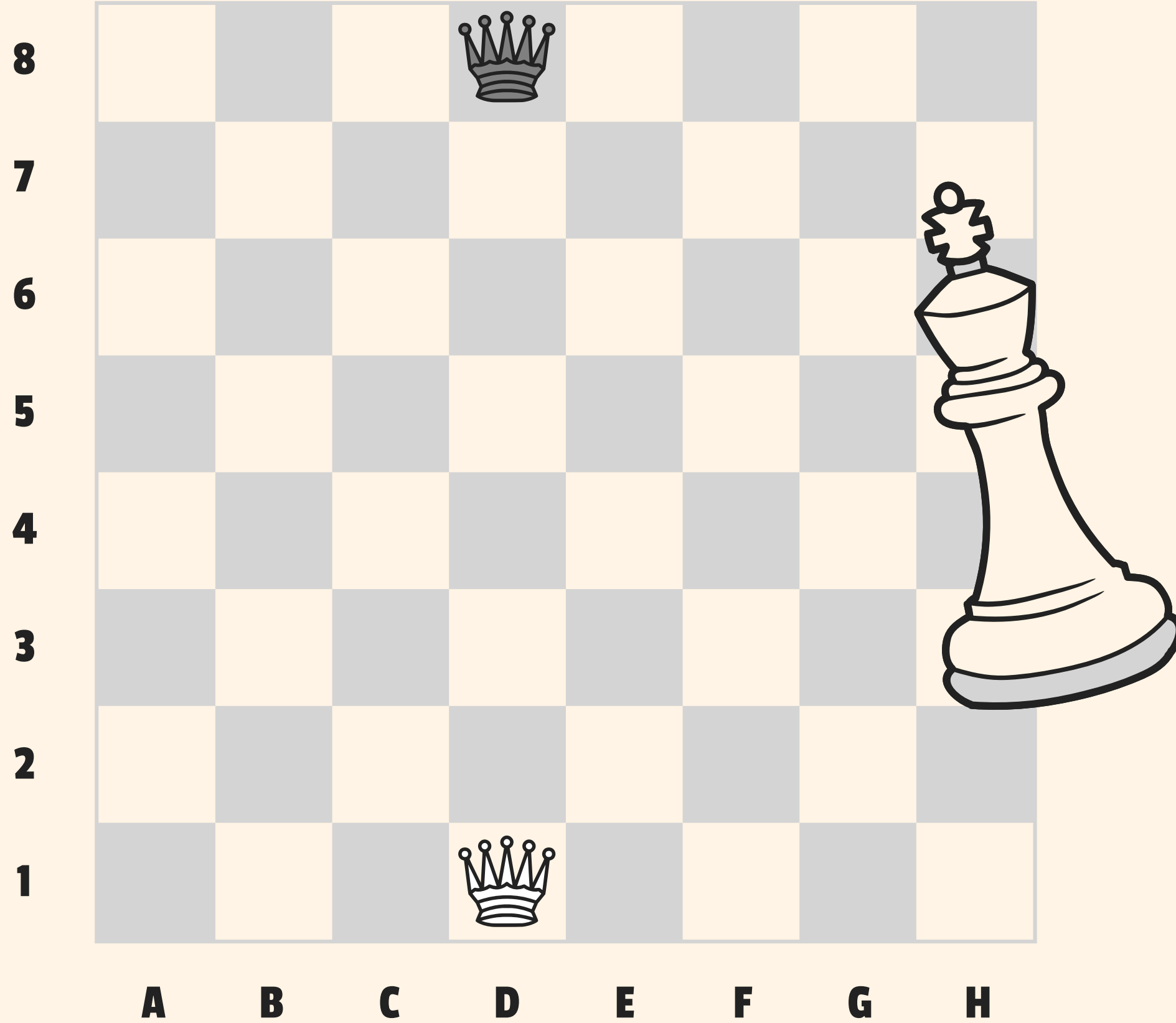


# Satranç taşları nasıl hareket eder?

Şah **en önemli** satranç taşıdır.

Unutmayın, oyunun amacı **şahı mat etmektir!** Oyunun başında her iki tarafın da tek şahı vardır. Beyaz şah, oyuna **e1**'de, Siyah şah ise **d8**'de başlar.

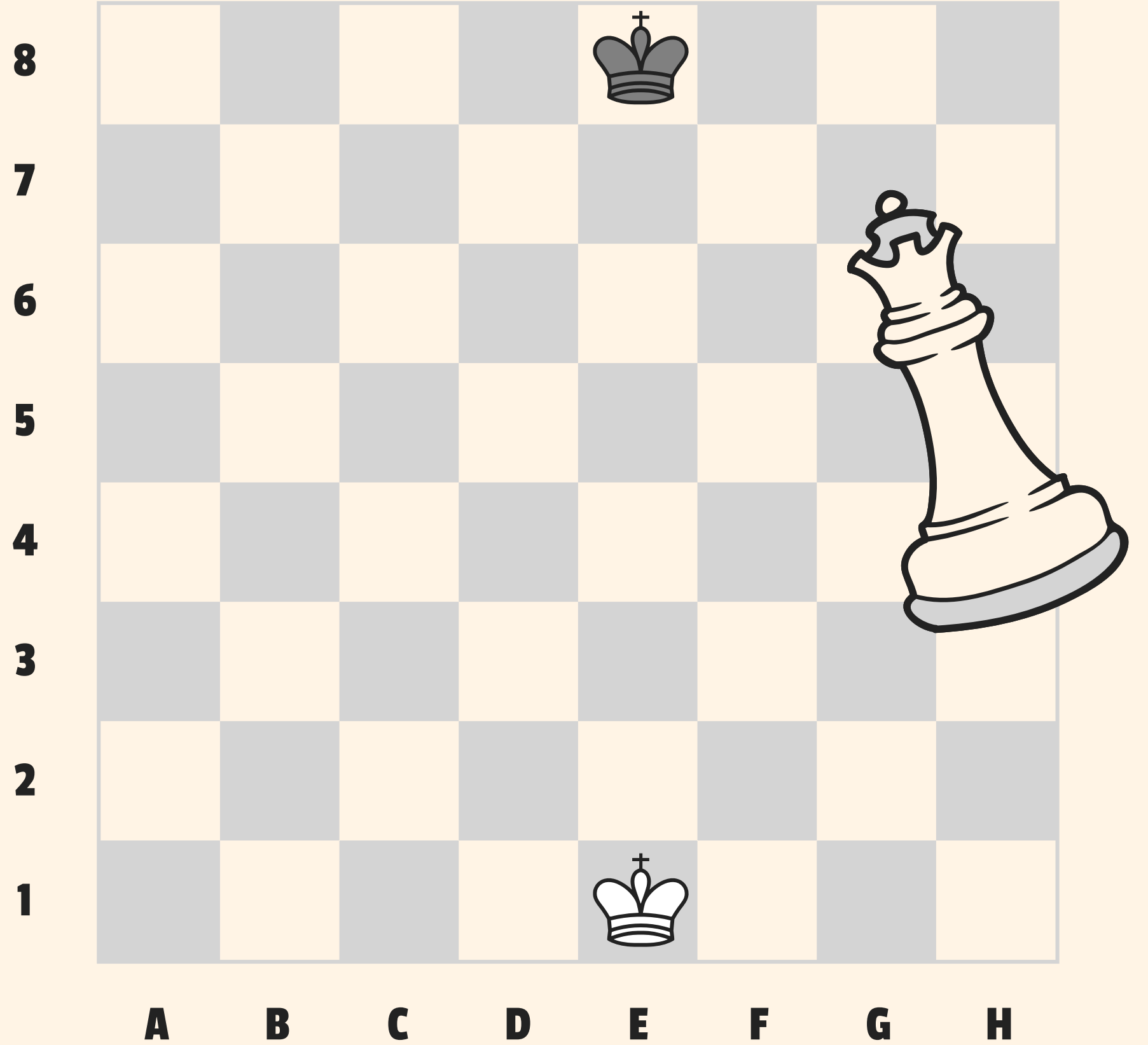
Şah çok güçlü bir taş değil; çünkü her yöne **yalnızca tek bir kare oynayabilir (veya taş alabilir)**. Lütfen şahın alınmadığına dikkat edin. Şaha saldırı olursa "şah çekilmiş" veya "kiş verilmiş" olur.





# Satranç taşları nasıl hareket eder?

**Vezir** satrançtaki **en kuvvetli** taştır! Oyun başladığında her iki taraf da oyuna bir vezirle başlar. Beyaz vezir **d1**'de , Siyah vezir ise **d8** karesinde oyuna başlar. Vezir (tıpkı kale gibi) **ağır taş** kabul edilir ve **dokuz puan** değerindedir. Yatay ve dikey her iki yöne **istediği kadar** gidebilir. Ayrıca bulunduğu çaprazlarda da (fil gibi) istediği kadar oynayabilir. Vezirin hareketi kale ve filin birleşimi gibidir!

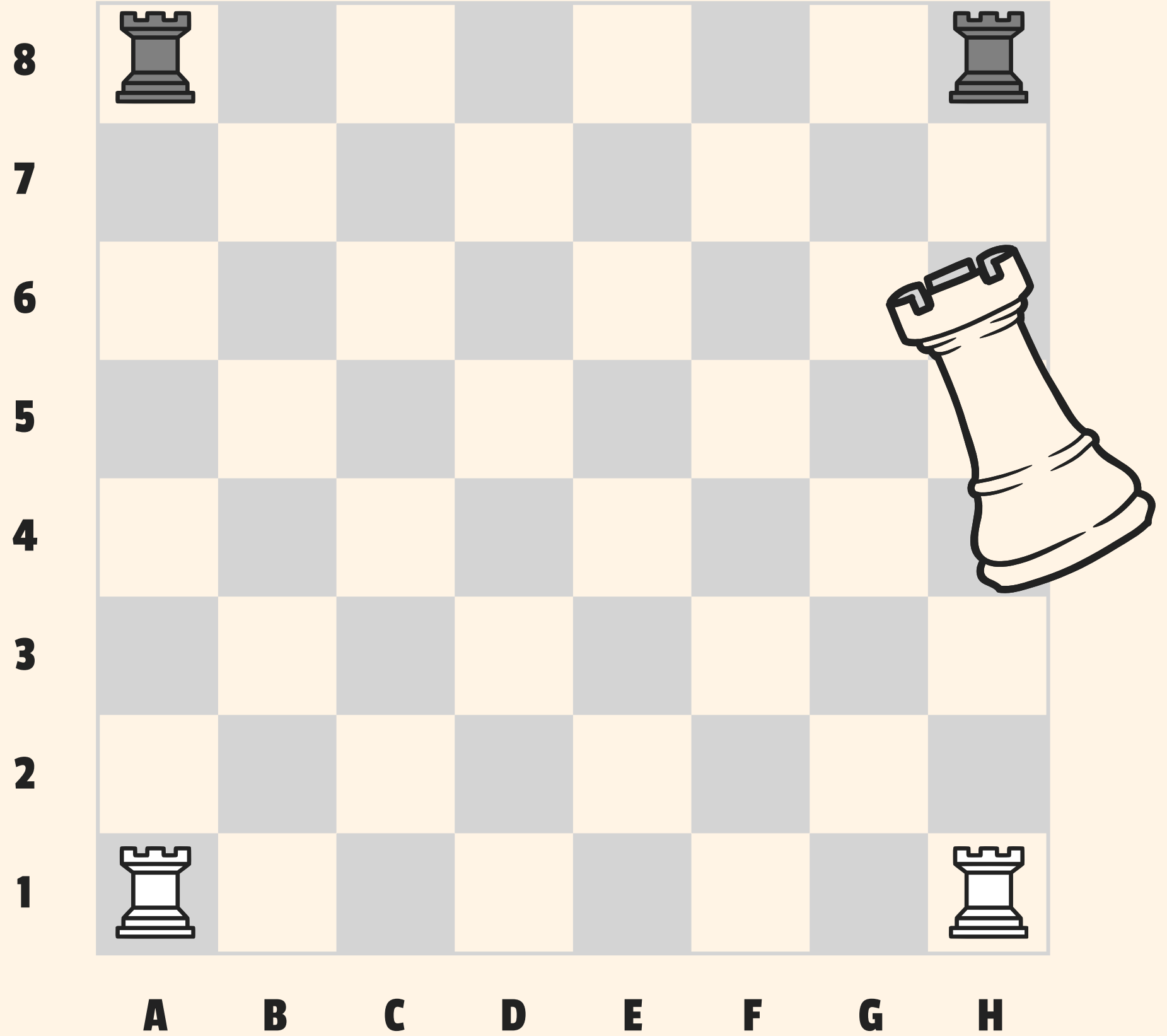




# Satranç taşları nasıl hareket eder?

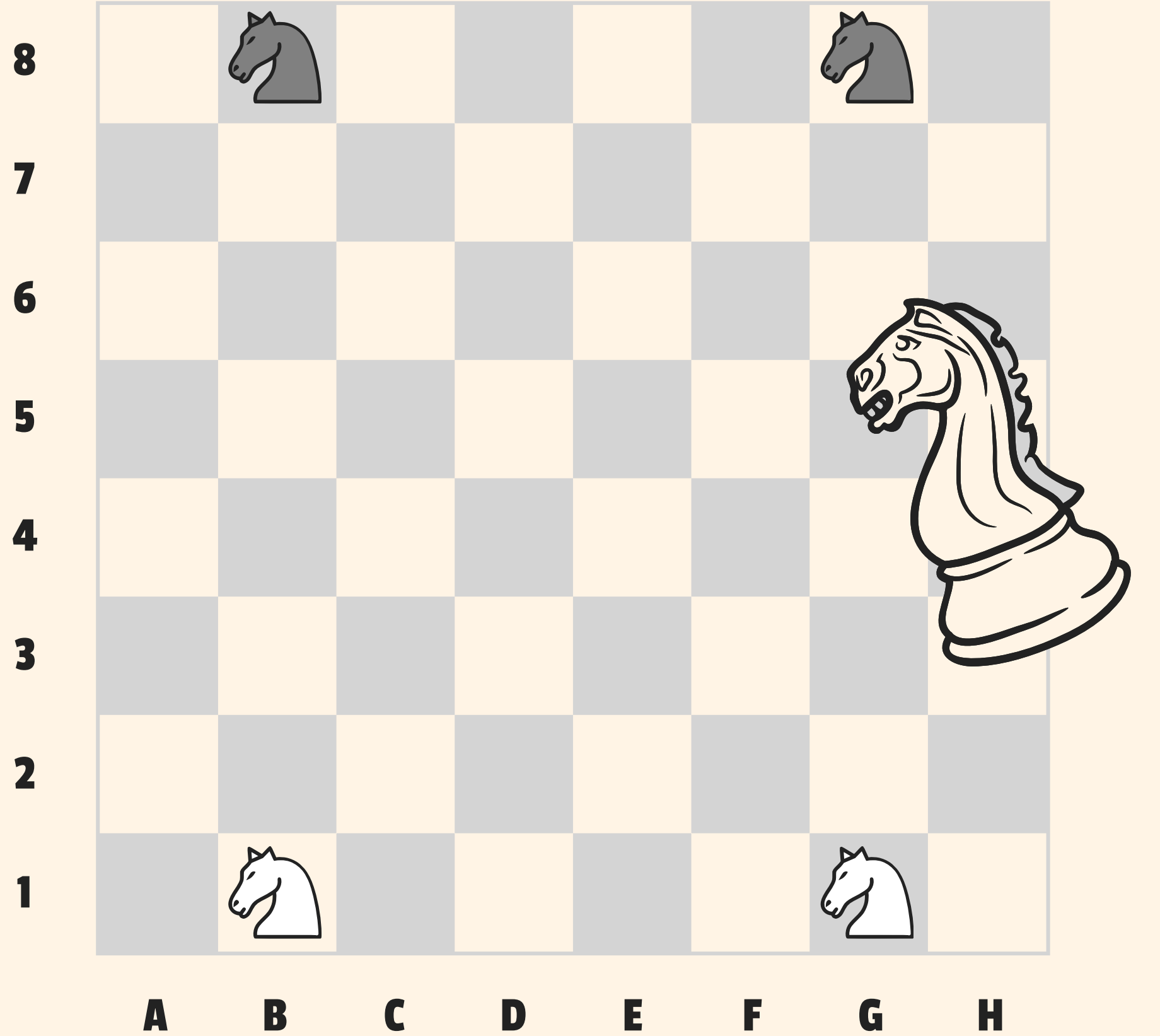
Her iki taraf da **iki kale** ile oyuna başlar, vezir kanadında bir ve şah kanadında bir kaleleri bulunur. Beyazın kaleleri oyuna **a1** ve **h1**'de başlar, diğer taraftan Siyahın kaleleri **a8** ve **h8** karelerinde bulunur.

Kale (tıpkı vezir gibi) **ağır taş** olarak kabul edilir ve **beş puan** değerindedir. **Sağa ve sola** yatayda istediği kadar ve **aşağı ve yukarı** dikeyde **istediği kadar** oynayabilir (başka taşlar yolunu kapatmıyorsa).



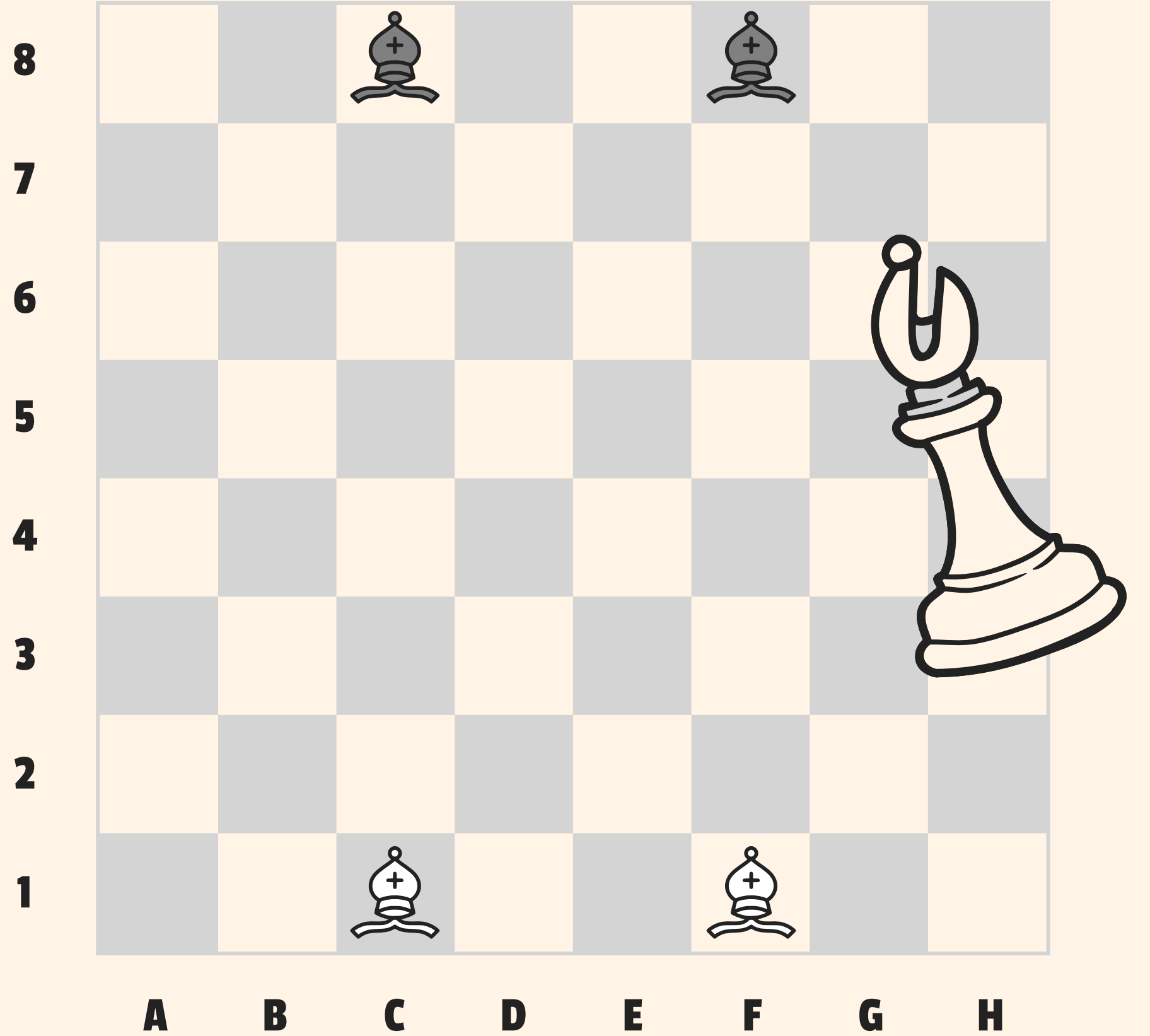
# Satranç taşları nasıl hareket eder?

Her iki taraf da oyuna **birer** atla başlar. Oyun başladığında Beyazın atları **b1** ve **g1**'de Siyah atlar ise **b8**'de ve **g8**'de bulunurlar. At (tıpkı fil gibi) **hafif taş** olarak kabul edilir ve **üç puan** değerindedir. At satrançta yolu üzerindeki diğer taşların üzerinden atlayabilen tek taştır! At bir kare sağa veya sola yatayda oynayıp iki kare aşağı veya yukarı oynayabilir VEYA iki kare sola veya iki kare oynayıp sonra bir kare yukarı veya aşağıya oynayabilir - bir başka deyişle at "**L şeklinde**" gider. At ancak ulaştığı karedeki rakip taşları alabilir, üzerinden atladığı taşları yeme şansı yoktur!



# Satranç taşları nasıl hareket eder?

Oyuna her iki taraf da bir tanesi açık-renkler diğeri ise koyu-renkleri kontrol eden **iki** fille oyuna başlarlar. Oyun başladığında Beyazın filleri **c1** ve **f1** karelerinde, Siyahın filleri ise **c8** ve **f8**'de bulunur. Fil (tıpkı at gibi) **hafif taş** kabul edilir ve **üç puan** değerindedir. Fil **çaprazda**, yolu üzerinde başka bir taş olmadığı sürece **istediği kadar** oynayabilir.

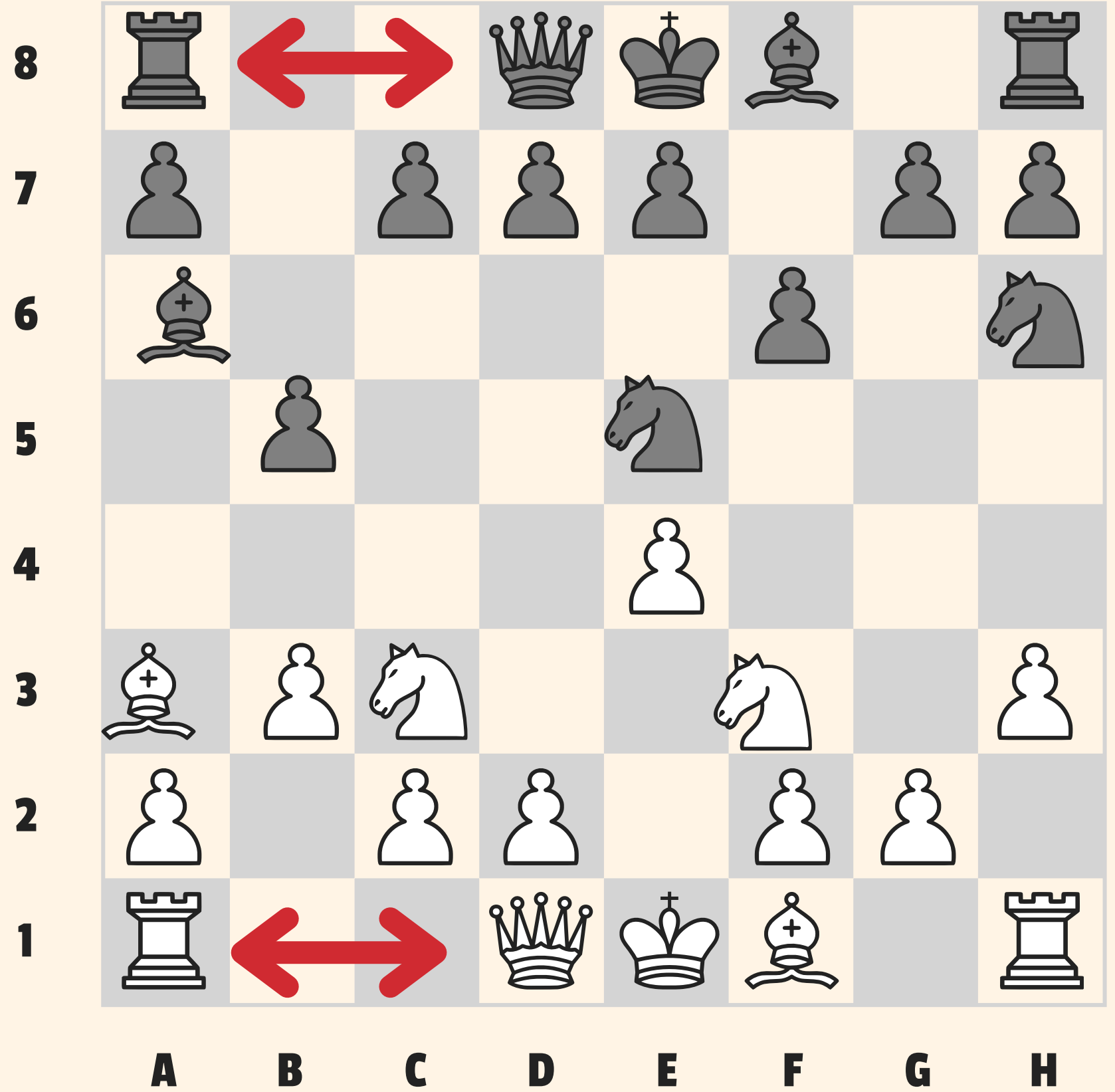


# Satrançta Rok Yapmak

Bu özel hamle satrançta **iki taşı aynı anda hareket ettirebileceğiniz tek durumdur**. Rok atmak şahınızı tüm aksiyonun yer aldığı satranç tahtasının ortasından uzaklaştırır! Bu hamle rakibinizin şahınızı mat etmesini daha da zor hale getirecek! Ancak Rok atmanın 4 kuralı var.

Bunlar:

- Şahını oynadıysan rok atamazsın!
- Şah mat tehdidi altındayken rok atamazsın!
- Şahınızın yolunda şah çekilmemiş olması gerekiyor! Yani şah kendi yerinde olmalı.
- Şah ve kale arasında başka taş olmamalıdır!

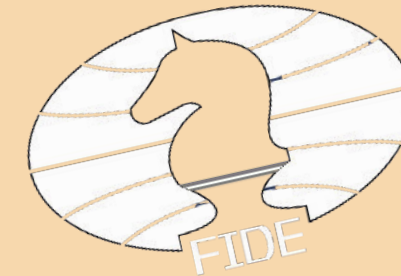




# Satrancın Kısa Tarihi

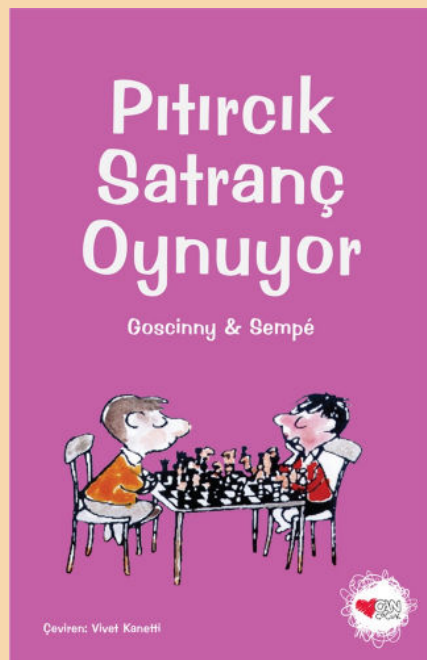
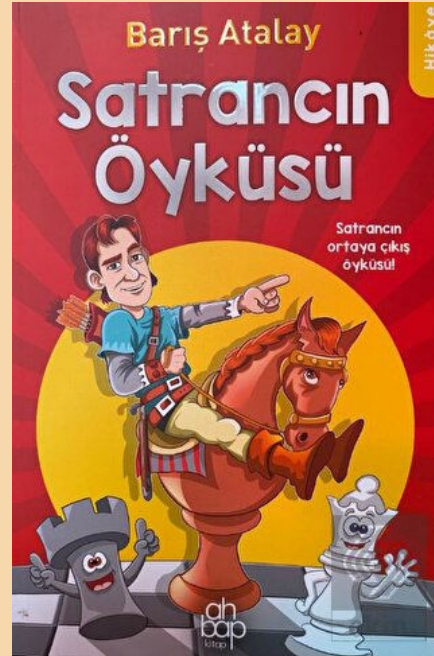
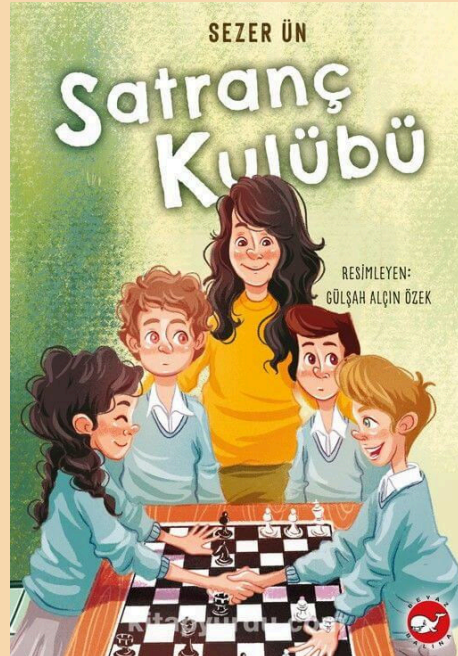
MÖ 2000'li yıllarda satrancın oynandığına dair bulgular **Mısır**'da piramitlerdeki kabartmalarda vardır. Satranç, MS 6. yüzyılda **Hindistan**'da ortaya çıktı. MS 10. yüzyıla gelindiğinde tüm Asya'ya, Ortadoğu ve Avrupa'ya yayılmıştı. En geç 15. yüzyıldan itibaren Avrupa'da soylular arasında çok popüler bir oyun haline geldiğinden "**kraliyet oyunu**" olarak anılmaya başlandı.

19. yüzyılın ortasından beri düzenli satranç turnuvaları yapılmaktadır. İlk resmî Dünya şampiyonu **Wilhelm Steinitz**'tir. 1924'te **Dünya Satranç Federasyonu (FIDE)** kurulmuştur.





# Satranç Hakkında Yazılan Kitaplar



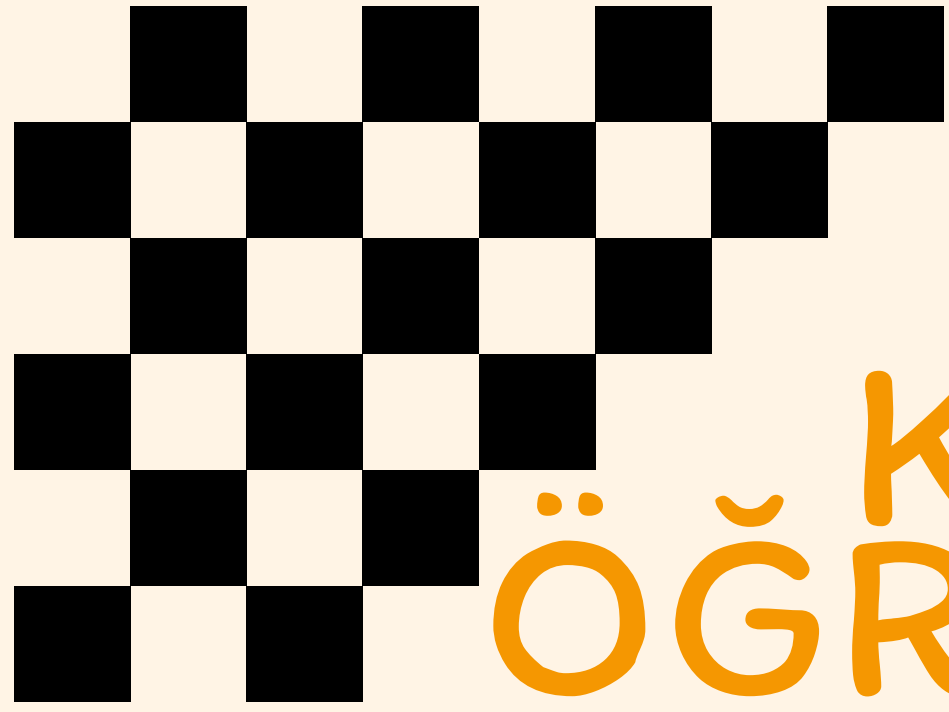




# SATRANÇ OYUN ALANIMIZ

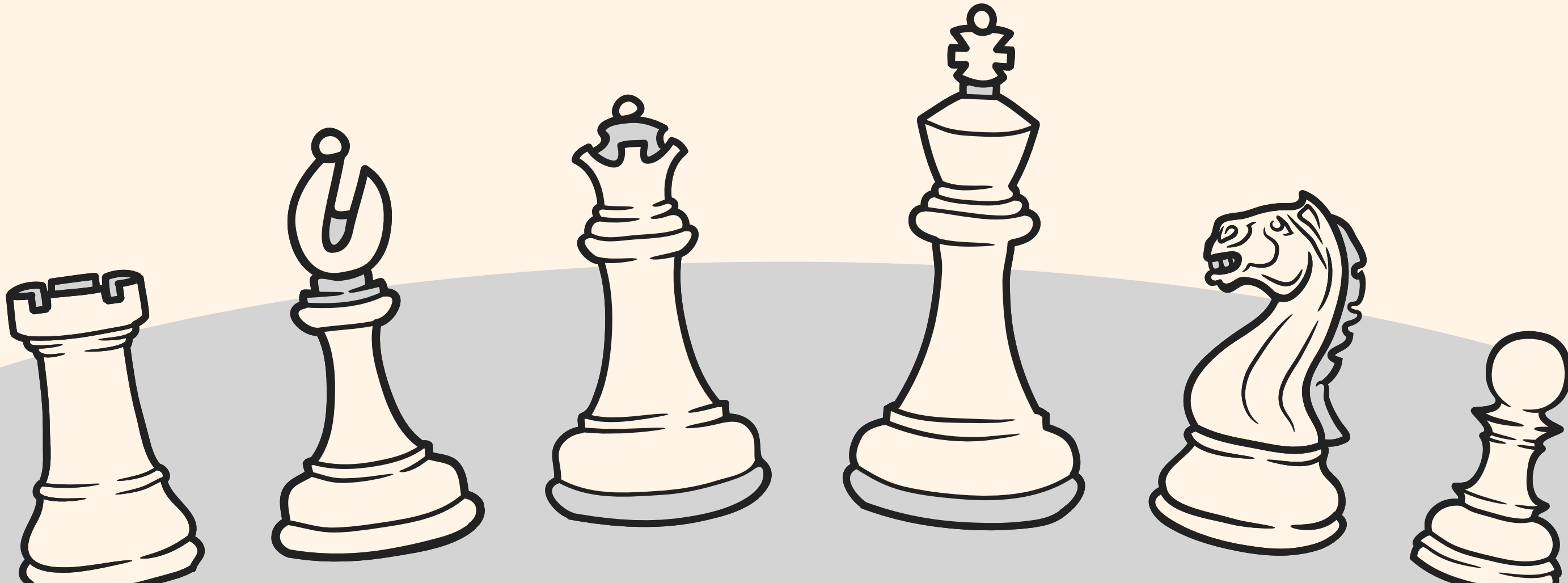






KURALLARI  
ÖĞRENDİYSEN

HAYDİ  
SATRANÇ  
OYNAYALIM





HAZIRLAYAN: ORHAN AŞKAN